

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 37/2020
19.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Марина Милановић, у предмету предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Тодор Милошевић, адвокат из ..., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући по жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 35/20 од 12.10.2020. године, дана 19.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Апелационог суда у Београду Р4 р 35/20 од 12.10.2020. године, тако што се усваја приговор предлагача АА из ... и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Апелационим судом у Београду у предмету Гж1 3329/19.

Налаже се судији известиоцу у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3329/19 да, у року од 30 дана, оконча жалбени поступак у том предмету, као и да у року од 15 дана по истеку рока за одлучивање о жалби, обавести председника Апелационог суда у Београду о предузетим мерама.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да из буџетских средстава опредељених за рад судова предлагачу на име трошкова поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Образложење

Предлагач је Апелационом суду у Београду, дана 22.09.2020. године, поднео приговор ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3329/19.

Апелациони суд у Београду је решењем Р4 р 35/20 од 12.10.2020. године одбио захтев предлагача да се утврди повреда права на суђење у разумном року у поступку Апелационог суда у Београду Гж1 3329/19 и одбио је захтев истог за накнаду трошкова поступка по приговору.

Против наведеног решења, предлагач је изјавио жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ 25/82... „Службени гласник РС“ 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20) и закључио да је жалба основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Апелациони суд у Београду је спровео испитни поступак, па је, одлучујући о поднетом приговору ради убрзања поступка од 22.09.2020. године, утврдио да се у конкретном случају ради о спору из радног односа, да је поступак отпочео подношењем тужбе дана 14.09.1999. године од стране предлагача као тужиоца, против туженог НИС-а, да је поступак вођен пред Четвртим општинским судом у Београду под бројем П1 406/99, да је поступак у наведеном предмету окончан после десет година доношењем пресуде Првог основног суда у Београду П1 3313/10 дана 08.11.2010. године, да је решењем Трећег основног суда у Београду П1 3313/10 од 19.06.2014. године исправљена пресуда од 08.11.2010. године, а да је Апелациони суд у Београду решењем Гж1 3199/15 ставом првим укинуо пресуду у делу којим се утврђује постојање радног односа на неодређено време и у делу који се односи на трошкове поступка и предмет упутио Трећем основном суду у Београду на поновно суђење. Ставом другим укинута је пресуда у преосталом делу која се односи на враћање тужилаца на радно место које одговарају њиховој стручној спреми, знању и способностима и у том делу је тужба одбачена. Против става другог пресуде Апелационог суда изјављена је ревизија, а Врховни касациони суд је дана 21.12.2016. године решењем укинуо решење Апелационог суда у Београду Гж1 3199/15 од 19.05.2015. године у ставу другом и предмет вратио истом суду на поновно суђење. Поступајући по одлуци Врховног касационог суда, Апелациони суд у Београду је донео решење Гж1 605/17 дана 15.09.2017. године, којим је укинуо пресуду П1 3313/10 од 08.11.2010. године у делу који се односи на враћање тужилаца на радна места која одговарају њиховој стручној спреми, знању и способностима и предмет у том делу упутио Трећем основном суду у Београду на поновно суђење. Дана 18.03.2019. године, Трећи основни суд у Београду је донео пресуду П1 599/16 којом су одбијени сви захтеви тужилаца као неосновани и захтев за накнаду трошкова тужене као неоснован. Против те пресуде тужиоци су преко пуномоћника изјавили жалбе, те се предмет налази у другостепеном поступку пред Апелационим судом у Београду под бројем Гж1 3329/19. Предмет је достављен Апелационом суду у Београду дана 02.12.2019. године. Предмет је изнет на седницу већа дана 08.10.2020. године, извећан је и у току је писмена израда одлуке.

Апелациони суд у Београду је одбио приговор предлагача као неоснован, јер се према стању материјално – правног односа у време решавања по приговору ради о поступку који је пред апелационим судом у фази окончања у предмету Гж1 3329/19 имајући у виду да је исти 08.10.2020. године извећан и да је у току израда писменог отправка одлуке.

Међутим, увидом у портал Апелационог суда у Београду – ток предмета, утврђено је да поступак у овој правној ствари још увек није окончан, пресуда није донета ни израђена, нити је достављена странкама.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006) прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије прописано је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“- Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005, „Службени гласник РС“ - Међународни уговори, бр.12/2010 и 10/2015), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да се при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и изразу одлуке.

Погрешан је закључак Апелационог суда у Београду да је приговор предлагача неоснован. Наиме, ради се о парничном поступку који је покренут подношењем тужбе дана 14.09.1999. године, пре двадесет једну годину, који изузетно дуго траје, због чега првостепено решење није законито.

Пропуст првостепеног суда отклонио је Врховни касациони суд, тако што је на утврђено чињенично стање применио цитиране одредбе Устава РС, Европске конвенције и закона и одлучио као у првом и другом ставу изреке. Полазећи од чињенице: да поступак у овој правној ствари од значаја за предлагача, који је тужилац, траје од 14.09.1999. године, а да још није окончан, Врховни касациони суд је применом прописаних мерила закључио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року. Наиме, у конкретном случају су знатна дужина трајања поступка и значај правне ствари за предлагача довољне чињенице за извођење закључка да поступак неразумно дуго траје. Повређено је право предлагача, јер судови ни након двадесет једну годину од почетка суђења нису успели да у целини правноснажно окончају спор, а како се ради о старом предмету, жалбени суд је морао брже да поступа. Пошто је поступак неразумно дуго

трајао и још није окончан, Врховни касациони суд је утврдио повреду права на суђење у разумном року.

Отклањајући последице утврђене повреде права 3329/19/18, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 11. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, наложио окончање жалбеног поступка у року од 30 дана од пријема овог решења.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је одлучио као у првом и другом ставу изреке на основу члана 401. тачка 3. ЗПП.

Одлука о накнади трошкова предлагачу, као у ставу трећем изреке донета је применом чланова 153, 154. и 165. став 2. ЗПП, у вези са чланом 30. став 2. ЗВП. Предлагачу су досуђени тражени трошкови првостепеног и жалбеног поступка, и то на име састава приговора од стране пуномоћника – адвоката у висини од 6.000,00 динара и жалбе у висини од 12.000,00 динара.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења жалба није дозвољена.

С у д и ј а
Марина Милановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић